

Пропозиції

Міністерства освіти і науки України

до проєкту Закону України

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення соціальних гарантій дітей та сімей з дітьми»

н.д. Королевська Н. Ю., Бойко Ю. А., Німченко В. І. та інші

реєстр. номер 2085 від 06 вересня 2019 р.

(перше читання)

Міністерство освіти і науки України **не підтримує** законопроект у запропонованій редакції, зважаючи на таке.

Законопроектом пропонується внести зміни до абзацу другою частини третьої статті 21 Закону України «Про загальну середню освіту» та до статті 5 Закону України «Про охорону дитинства» стосовно організації безкоштовного харчування відповідних категорій дітей.

Частиною третьою статті 56 Закону України «Про освіту» визначено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, у підпорядкуванні яких перебувають державні і комунальні заклади освіти, забезпечують безоплатним гарячим харчуванням:

дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей з особливими освітніми потребами, які навчаються у спеціальних та інклюзивних класах (групах), дітей із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», які навчаються в закладах дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної) чи фахової передвищої освіти; осіб інших категорій, визначених законодавством та/або рішенням органу місцевого самоврядування.

Законом України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», а також постановою Кабінету Міністрів України від 5 квітня 1994 р. № 226 «Про поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування» передбачені нормативи забезпечення для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, а також учнів та студентів, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків.

Ураховуючи зазначене вище, запропоновані зміни мають узгоджуватись із нормами чинного законодавства.

Законопроектом пропонується внести зміни до статті 35 Закону України «Про дошкільну освіту» щодо встановлення фіксованих відсотків плати за харчування дітей у державних та комунальних дошкільних закладах освіти.

Статтею 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» передбачено, що до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить управління закладами освіти за місцем проживання, організація їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення.

Ураховуючи зазначене, пропонуємо залишити чинну норму, відповідно до якої розміри плати за харчування дітей у державних та комунальних закладах дошкільної освіти визначаються органами місцевого самоврядування або відповідними органами управління.

Законопроектом пропонується доповнити статтю 62 Закону України «Про вищу освіту» частиною одинадцятою такого змісту:

«11. Здобувачі фахової передвищої та вищої освіти із числа дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, перебувають на повному утриманні держави. Студентам, які є дітьми з інвалідністю та особами з інвалідністю I - III групи, студентам із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», включаючи студентів з багатодітних сімей, призначається соціальна стипендія та може надаватися додаткова соціальна і матеріальна допомога.».

Частиною другою статті 62 Закону України «Про вищу освіту» визначено, що особи, які навчаються у закладах вищої освіти за денною формою навчання за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів, мають право на отримання академічних та соціальних стипендій у встановленому законодавством порядку.

Відповідно до пункту 4 Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1045 «Деякі питання виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів», право на отримання соціальної стипендії мають, зокрема діти з інвалідністю та особи з інвалідністю I-III групи, студенти (курсанти) із сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям», що підтверджується довідкою органу соціального захисту населення про призначення такої допомоги. Тобто, студенти з багатодітних сімей, які отримують допомогу відповідно до Закону України

«Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» також мають правові підстави для отримання соціальної стипендії.

З огляду на викладене вище внесення доповнень до статті 62 Закону України «Про вищу освіту» в частині стипендіального забезпечення вважаємо недоцільним.

Внесення доповнень до статті 62 Закону України «Про вищу освіту» в частині повного державного утримання в закладі вищої освіти здобувачів вищої освіти із числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, має узгоджуватись із чинним законодавством, що регулює питання захисту прав цієї категорії осіб.

Так, відповідно до Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» право на повне державне утримання в закладах освіти мають діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування (крім тих, які перебувають під опікою, піклуванням), особи з їх числа, а також учні та студенти, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків).

Права осіб, які здобувають освіту в закладах фахової передвищої освіти (у тому числі на соціальний захист) визначені Законом України «Про фахову передвищу освіту».

Крім того, у зв'язку з відсутністю аналізу впливу реалізації проекту Закону потребують уточнення пропоновані норми в частині:

забезпечення безкоштовним харчуванням різних пільгових категорій дітей, зокрема віднесення до таких категорій дітей з числа внутрішньо переміщених осіб, дітей з неповних сімей, дітей з багатодітних сімей з різним рівнем доходів;

забезпечення дітей дошкільного віку, учнів і студентів загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладів у сільській місцевості транспортом до місця навчання і додому безоплатно.

Окремо звертаємо увагу на необхідність використовувати термінологію відповідно до Закону України «Про освіту».

Міністр освіти і науки України

Ганна НОВОСАД

«02» 10 2019 р.